proliitaarinar negedegtii   Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin
YNEN.

namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK holon yiledb. eble-
obleliin ømenøes ødør byri niitelegdene. ✎ zilde garça baina.

1933 onii
ijyyli 15 nii ødør
№ 159 (1016)

Zkika yne
Sara byriin 2 tøk. 50 mønge
3 sariin 7 tøk. 50 m. 6 sariin
15 tøk. 12 sariin 30 tøk. dugaar
nezeediin yne 10 mønge

YNENII" KOROONII AADRIS
Центрсоюзная 19
№ телефонная: редактора 344 секретаря 323

Өcөgdөr BMR-iin kolkoozçon-udaarniguudiin kojordugaar kural neegdebe

1933 onii ijyyli 13-nii ødør
ydeşiin 7 cagiin yjede Deede-Ydiin
tømør zamiin klyybte respyybli-
kiin socialiis talmain udaarniguud
—kolkoozniguudiin kojordugaar
jike kural neegdezei.

Ene kuraliin neelgen deere
gancakan kolkoozniguud bişe Çite,
Erkyy Krasnojaar, Çeremkoovo
ba Deede-Ydiin jike jike zavoo-
duudaas kødølmøriçødiin tøløølø-
gçød ba B—M respyyblikiin 10
ziliin oin sain ødørtø jiresen Mos-
kvaa kotiin ba Mongol ulasiin
bolon busa gazaruudaas jiresen
ailçad kabaadalcaba.

Tus kuraliigi Buriaad-Mongol
ulasiin TGK-iin tyryylegçe nøk.
Dabaagiin neeke zuuraa kuralda
kabaadagçad bykeniigi amarçalaza
caaçaa uridçalan kedeken yge ke-
leseni bol:

—Nøkød —aa! kolkoozçon
udaarniguudiin respyyblikiin jike
kuraliin kojordugaar zarlal bol
tuiliin jike udka çanartai ba kari-
uucalgatai yjede tokiooldoson
baina, gebel negen talaas odoo
BMASSR-iin 10 zil gyicesenii
gaikamşag duraskalta temdegiin
ødørlølgø bolzo ba nøgøø talaas
şiidkekii çanartai øbesønii ba ur-
gaca kuriaalgiin ekileke yje
deere bolzoi.

Uçar iimede ene kural bol øbø-
sønii cabçalga tariaanii kuriaalga
ba tariaagaa ulastaa cag bolzor
dotorni tuçaaka tuskai asuudaligi
kelcen şiidkeke baina. Enyyn
tukai Mozkomiin sekritaar nøk.
Jerbaanoviin tuskai iledkel bolko
tula minii dabtaza kelsenii kereg
ygei.

—caaşani kojor yge keleke bol:
taa kolkoozniguud — udaarni-
guud bol byke kolkooznuudaas
tomilogdon jiresen baika tula ene
kural deere øøsødiingøø dutuu
dundanuudiigi bolşoviigiin şyym-
zeleer ilenelen gargaza koinog-
şodoo byteeke kødølmørinyydee
jamar argaar amzaltatai dyyrge-
kiigi todorkoi kelceke josotoi.

Gadana Angiiin daisanii yleg-
del etegeedyydtei kair nair ygei
temeceze kolkooziin azalda socia-
liis josoor kandaza, kødølmøriøø
ynen zorilgoos erkim sainaar kiike
ba azaliin zarşamiigi narin sakiza
—ede kemzeenyydiigi bodoto
azal kereg deereni bejelyylbel
kolkoozniguudiigi çanga çadaltai
bolgoko ba kolkoozniguudiigi
ynekeer bolşoviig bolgoko tukai
nøk. Staalinii tyykete zaabariigi
gyicedkelceke baina geed dyyrge-
ze, caaşaa kuraliin priziidiymiigi
tomilobo. Kuraliin priziidiymde
kamta 49 kynyydiigi sungaba.
Enyynde nøkød: Kiselieev
(RSFSR - iin TGK-iin sekretaar)
Aliipov (Kizkomiin sojol surtaliin
keltesiigi daagça), Jerbaanov, Mos-
kalioov, Dabaagiin, Dorziin, Basii-
lijev. (Mossoveediin tyryylegçiin
orlogço), Broonner, (profeesor),
Mende (Mongol aradiin respyy-
blikiin azal badaldani miniister)
Lobson Oçor Mogoliin kubiskalta
namiin TKiin sekritaar) Çimediin,
Nikiifroov busad.

Køndøtø priziidiymdə şanga
aliga taşalgaar nøkød: Staalin,
Molootov, Kaganooviç, Kaliinin,
Voroşiilov, Kyibeşev, Andreejev,
Ordzinikiidze. Poostişev, Lioonov,
Rydzytaag, Kiirov, Kosioor, Jer-
baanov, Bliyyker, ba Maksiim
Goorkii bolon busad.

Mandaadiin komiista 3 kyn:
Şalaajev, Patryyşiv ba Cedenii
Demberel.

Caaşaa amarşalgiin ygenyy-
diigi dooro dursagdasan nøkød
kelebe: Kizkomiin zygees Alipov,
Moskvaagiin kødølmøricødiin
zygees bysegyi nøk. Galiuutinaa,
Mongol aradiin respyyblikiin
zygees Lobson-Oçor, Jakuudiin
respyyblikees Jimilijaanov, Çite
kotiin kødølmøriçødiin zygees Çi-
prikoov, Krasnojaariin kødølmøri-
çødiin zygees Sukadoolskii, Çerem-
kooviin kødølmøriçødiin zygees
—Syroovkin, Erkyygiin kødølmø-
riçødiin zygees — Iiijiin, Deede
—Ydiin byke kødølmøriçødiin
zygees —Mogşoonov ba ulaan
ceregees Bylaşkieejev.

Enyygeer kuraliin neelgen kaag-
daba.

B.Çimediin

B-M ulasiin Gaz tar
aradiin komisaar

...liis mal azaliin tөlөө temeceke temeceliigi-sanamziin tөbtө

...oveediin ba kolkooziin
...lanii respyyblikiin em-
...ødølmøri bol mal aza-
...ika talaar jamar zoril-
... gebel: mal azaliin
...igi emkidkel-aza akuin
...ylke, kolkoozniguudiin
...igi, mal azalaas gar-
...eer ba zaluu malaa
...i yreer abtasan çana-
...iin zişeegeer cegneke
...øtølbørilkø; mal aza-
...ba kolkooziin tavaariin
...igi emkilke; mal azaliin
... koro kyrgegçe niu-
...amanar ba busa sev-
...esergyy etegeedyydte
...økø keregte kolkooziin
... emkilke ba bolboso-
...oozdo şurgasan niitiin
...iyydiigi eris ceberleke;
...rigaadiigi erkim sain
...udiin dotoroos emkilke
...al yiledberide 70-80%
...e nam-komsomooliin
...kødøø emkinyydees
elsyylke; kotiin yiledberiiin gaza-
raas kødølmøriçødiigi kolkooziin
kødølmøridø ilgeze proletaariiin
nøløø kolkoozdo bekizyylke; mal-
iin sain yyltertei bolko kødølmø-
riiigi emkilke, maliin olzoboriiin
çanariigi saizaruulka, oroonii ba
tøl abalgiin kampaaniiigi tøsøbtee
gøør jabuulka; malça, gakaiça koni-
ço, yniee saagça, tugalça g. m.
mal karuusalagçadiin erke baida-
liigi zydkyylen tabika; mal øskø-
børiiin jabadalda zooteekniklin ba
veterinaariin zaabariiigi keregIke;
maliigi dulaan ba dulaalsan
baira bolood sain tezeeleer kan-
gaka; zyyn aimaguudiin zonii
tezeeliigi zuramtai bolgokiin tula
mal azalda tusa bolko tariaanii
azaliigi ørgødkønø. Mal azal geeçe
respyyblikiin aza akuin køtølbøri-
løgçø salbari bolko tula ede to
dorkoi ba bodoto kemzeenyydni
zasagiin ba namiin moziin emki-
nyydiin ankaraliin gol bolson
baina.

Mal azaliin çanariigi saizaruulka

...egiin çanar saizaruul-
...ol mal azaliin teekni-
...ilka ba niutagiin mal-
... sain yyltertei bolgo-
...jbbuulagdana; 1926
... ba sain yylterei ja-
...zarganuudtai ulasiin
...vood emkilegdesen;
...eberte tomo maliigi
...i bolgoko kojor baira
...emkilegdesen; 1924
... aimagta „rambuuli"
...os yylteriin koni øs
...emkooz emkilegdeze
... ondo „Ovcevood"
... negedeliin emkide
...a, tere søregtø 275
...os, 457 øldeb yylte-
... konid ba 265 niuta-
...iid baisan; 1927 onoos
...i øskøkø gazar bii

...n torşo dotor respyy-
...oznuudiin dunda sain
...saizaruulsan yylteriin
...igi acarza taraagdasan
...nuud 200 tolgoi kyr-
...i 400 togloi kyrter
...zanuud 4000 kyrter
...ed olon tolgoi aıng-
...gaan yylteriin gakai-
...ii toodo kolkooznuud-
iin øøsødiin acarsani toologdouo
ygei. Zarim kolkooznuudta maliin
søregiin 15-20 kubini sain yylte-
riin mal baina. Syygi toso ba siir
bolgoko zavood emkilegdesen
1923-1932 onuudiin yjede 43 kyr-
ter tosonii zavood ba 30 kyrter
siir şanaka zavood geke zergiin
baakanund zavooduud baisan,
tedenii dunda zişeenii yiledberiin
byteeceni gekede 40-50 ceentei
toso ba 60-80 ceetner siir gargadag
baigaa.

Tyryyçiin taban zil dotor kol-
kooziin seegteriin kamtalsan ma
liin jørønkii too tolgoini aduu
eberte tomo mal, gakai ba temeen
talaar kazailtagyigeer øsøsøn baina,
1931 onoos 1932 on kyrter koni
ba jaman korood baikadan 32 ondo
tedenii too tolgoi 693,0 minga
nemeze, byke aza akuin salbari-
nuudaar ilgaza karabal jørønkii
too tolgoini 57,6% bolno. 1932-
ondo emkilegdesen kolkooziin
tavaariin feermenyydiigi kamtal-
san malaas 211,9 mingan tolgoi
bujuu 30,6% ba byke aza akuin
salbarinuudiin malaas 17,6% mal-
nuudaar byridyylen kangasan
baina.

...znuudiigi zişeete sain azal bolgoko

...i baiguulaltada 1928-
...e oroson bainabdi.
... tøløb bol ene jabuul-
...olzo øgøsøn baina,
...elengiin aimagta Bor-
...ooz ba Agiin aimagta
...inii sovkooz, geze

... iime 2 sovkooz em-
...aigaa. 1930 onii mal
... øskøbøriiin" treestiin
...akanii mal øskøkø
...i onii ijyynide „Aduu
...-treestiin" sisteemeer
...ai mori øskøkø zo-
...unii sovkooz Agiin
...ilegdesen ba 1931 onii
...ai øskøkø treestiin"
...akai øskøkø nege sov
...desen baina. Tyynees
...onoos sain yylteriin
...plemkooz „Jerøø" ba
...ulasiin aduunii sov-
...desen baina. 1932-

...s parovooz—zasaba-
...on—barilgiin zavoo-
... syygiin ba tarimal
...ooz bolood basa kroo-
...ojor sovkooz emkilze
.... Ene meteer 1932-
...ziryyylsen mal azaliin
...oz, krooliigiin kojor
...mal øskøkø Plemkooz
...i. iimenyyd sovzooz-
...on baina.

...taban ziliin døn byri-
...vkoozuudiin tariaanii
...aas 6100 kyrter øsøzø
...iigøø 154,2% ylyy
... baina; sovkoozuudiin
...tii too tolgoini bol
...6,4 minga baisanaa
... 54,2 minga kyrter

...a, tyyn dotorki aduu
... tørøl tørøløørni ilgaza
...u bol 1929 ondo 0,1
...i baisanaa 1932 ondo
...bolson, eberte tomo
...ngan tolgoi baisanaa
... bolson, konin—19,2
...naa 40,4 minga bol-
son, gakai 1,2 mingan tolgoi
bolson iime baina şuu. 1933 ondo
bol ede sovkoozuudiigi aza akuin
talaar bekizyylze, tedeniigi toirozo
suugaa kolkooziin azalçadta zi-
şeegee yzyylke zorilgoni yleed
baina geeçe. 1933 ondo sovkoo-
zuudiin tooni tokoniko bolno. Sov
koozuudiin maliin too tolgoini
56,3 minga kyrter øskøgdøkøør
tøløblegdøsøn baina.

Kolkooziin ba sovkooziin maliin
too tolgoin tencyyriin kemzeeni
1928 ondo 0,5% baisanaa 1932
ondo 62,1% kyrter øsøsøn baina,
tiime tula socialiis seegter bol
mal azaliin talaar bulimgai diilenki
suuriigi ezelsen baina.

Caaşani jabuulka kemzeenyydiigi
ørgødkøkø jabuulgada bol RSFSR-
iin AKZ-iin gargasan 1932 onii
nojaabriiin 15-nii togtooliin josoor
nyydel baidaltai buriaad zonii
ømçiin medelde 3 aas 5 kyrter
aduu, 8 aas 10 kyrter eberte mal
ba 15 aas 20 kyrter koni økø,
niudargaçuudtai eris temeceke, kol
koozuud dotor kolkoozniguudiin
azalta ødøriigi cegnekedee tede-
neriin karuucalza baisan maliin
tøl ker zerge abtasan ba too
tolgoini bøtøn baisan bolood ba
nirai malnuudni ker zerge ondo
oroson ba øskøgdøsøn g. m. deer-
ees cegneke, nirai maliigi sainaar
øskøsøn deerees bodoto şannal
olgoko, kolkooziin tavaariin feer-
menyyd ba mal øskøbøriiin
sovkooznuudiigi ulam bekizyylke
ba køgzyylke MSS-iin kødølmøriii-
gi jabuulka kolkooznuudiigi
zooteeknikiin mergezeltei bolgo-
ko, kolkoozniguud bol øbøsiigøø
cag bolzortoni kuriaan abça kam-
talsan ba ømciingøø malnuudiigi
øbøsøør gyiced kangaka, kalda-
barita øbøçøntei eris temeceke
g. m. — ede bygede bol mal aza-
liigi boskon saizaruulka kycete
kyşyyrge møn baina.

Aduu malaa øbøsø tezeeleer kangaka

Respyyblike dotor bol malnuu-
diigi bydyyn tezeeleer kangaka
arga zyi gyiced baina şuu. Syyl-
çiin kojor zil dotor siilosiin tezee-
liin kødølmøriiigi emkilsen bai-
nabdi. Ede kødølmøri jabulka
yjede niudargaçuud bol siilosiin
tøsøb daabaariigi tasalduulkiin
tøløø idkalga jabuulza tus kø-
dølmøridø saad uçaruulkiigi erme
zesen baina. Tiikede ene jabuul-
iin froont deere kolkoozuud bol
zorigtoi sainaar kødølmøriløsønii-
gøø açaar "tezeeliigi siilosloko
jabadalda jikeken kødølmøriigi
jørønkiidøni byteeze çadasan
baina. Odoo yjede bol ene kø-
dølmøriøør azallakagyyi kolkoo-
zuud ton øcøøkøn baika, geke
zuura siilos bol ene yjede kol-
koozuudiin jikeçeg ynetei tezee-
liin negen bolko şuu.

Byke edlyyriiin 4854, 7 min-
gan ga gazaraas 673, 8 ga cabça-
lan, 1498, 6 mingan ga (22, 3%)
belçeeri ba 575, 7 mingan ga
(8, 5%) tariaanii gazar baina.

Ulasiin medelde baigaa gazar
tariaalanii edlel bolko byke edlyy-
riin 1033, 2 min. ga gazaraas
135, 4 min ga (10, 8%) cabcalan
188, 9 min. ga (20, 8%) belçeeri
ba 9,8 min ga (0, 8%) tariaanii
gazar baina. Respyyblikiin byke
gazariin talaar kelebel cabçalan
ba belçeeriin gazar 9,10%) şakam,
tariaanii gazar 2,2% şakam bolno,
ylegçe gazarni gekede: 70% şaka-
mni oi taiga ba 18 19% şakamni
usan dooro bolood busa gazar-
nuud bolko baina.

1932 ondo baisan 18 MTS uud
298, 2 mingan ga cabçalan azal-
lasan baina, ene bol tøsøbtø bag-
caanii 79, 1% bolno, gadana
respyyblike dotor cabçagdasan
byke cabçalanii gazariin 35% ba
kolkooz, sovkooziin cabçalan ga-
zariin 66, 5% bolko baina. Øbesø
kuriaalgiin kampaani bol kangal-
ta ygeigeer jabuulagdana, zişeel-
kede 1932 ondo kolkoozuud 396,
1 min. ga cabçalan cabçasan baigaa,
tereni tøsøbøørøø 74, 6% bolno,

sovkoozuud bol 44, 4 min. ga
bujuu miil 49 6% cabçasan baina.
kolkooz, sovkoozuudiin dyn deere
dyyrgeseni 61, 2% bolno. Buriaad
zon bol zil byri byke tezeelnyy-
deeree jikeken dutagdlatai baidag
ene bol øbesø kuriaalgiigaa
emkilze çadaagyi deerees bol-
dog baina. Belçeeriees øbesønii
tezeelde oroko yjedeni 1539235
toonno tezeliin beledkeltei baidag
eneni tezeeliin jedinliceer bol
850,0 min tologoi maligi kangana.

1932-33 ondo maliin too tol-
goido 675604 toonno øbøsø kereg
legdeke baisan, tiime tula byke
cabçalaniigaa gazariigi byrin ku-
riaaza ababal nileed jike øbøsø
ylyy gargaza abka baigaa.

Bodoto tezeeliin gazar edlyyriiigi
bolbosorongii narin josoor edleke
ba jørønkiidøø kødøø aza akuigi
idebkitei sainaar køtølbørilkø
jabadalda oroko bol respyyblikiin
tezeeliin resyyrse jikeken elbeg-
zeke ba basa tezeeliin çanartai
nileed jike edlegdeegyi gazariin
zaitai baika baina, gadana, socia-
liis mal azaliigi køgzyylkiin tula
erkim arga bii bolgozo øgnø.

Mal azaliin froontodo angiiin seremziigi kurcadkaka

Socialiis mal azaliigi ørgødkø-
kiin tøløø temeceke temecel bol
angiiin kurca temecel dotoroo
jabuu agdana. Niudargaçuud bol
manai socialiis dobtolgodo galzuu
ecergycelge yzyylke zuuraa gal-
zuu øøriingøø cokico økø løø
maliingaa kaira gam gyigeer
koroson baina, møn ene mete
niudargaçuudiin idkalgada orosoor
zarim ygeitei ba dunda çadaltanii
kolkoozdo orokiingoo urda iime
jabuulga yildesen baigaa.

Nam ba soveediin emkinyyd
bol tere malaa koroto sedkeleer
korooko jabadaltai temeceke jaba-
daliigi cag bglzortoni emkilze
çadaagyi, angiiin seremziigee mo-
koodoson ba nam, zøbløliin doo-
do salbarinuudiin aparaaduudiin
kødøø, toskon gazaraa angiiin
temceliin şine majagiin erkeer
kødølmøriiigi şinedken zasaza
çadaagyi baisan. 1930 ondo „tyr-
gen jabdalaas tolgoi erjike" yjede
kolkoozdo maliigi baalaltaar kam-
talka „zyynii" nuglaa garsan
yjeer niudargaçuud bol korto
aaşiigaa gargasan baigaa.

nileed olon kolkozuudta, na-
miin emkinyydiin angiiin seremze
mokoodoson deerees, niudar-
gaçuud şurgan orozo koro kyrge-
ke kødølmøriiigi aikabtarsar ja-
buulsan baina, terøni bol mal tø-
røkø, tøl abka, oroonii kampaa-
ninuud ba øbøsø kurialgiin ge-
ke mestiin çukala jabuulganuudiigi
tasalduulka zorilgotoi baisan, ene
korto jabuulgiin yreer zarim
kolkoozudiin („Ulaan Malçan"
arteel) ynieeni araikan 3, 8% tø-
røsøn baigaa, basa „Bata eblel"
geze arteeliin 263 tolgoi tørøkø
ynieedees negenç tørøøgyi baika
juuma. 1931 ondo 30-35 niutagiin
mirinoos kurigad garka baisanaa
5 6 garsan uçar baina. Iime
uçaruud bol jamar gazarnuudta
bolson — be gekede, niudarga-
çuud bolood angiiin karşa etegee-
diin şurgasan tere kolkoozuudta
ba kolkooziin gol salbari bolko
mal azaliin brigaada, feerme, me-
dee byridkeliin keregyydni niu-
dargaçuud bolood busa zyyli-
gyydiin garta baisan gazarta
bolson baina.

Zøbløltø zasagiin ba kolkooziin
ene muukai daisanuud bol ede
kolkoozuudta sanasanaal kiisen
baina. Edener bol korto kødøl-
møriingøø jamar zabdalgataigaar
emkilsen be gekede, kolkoozuu-
diigi dotoroosoni sandargaka, kol-
ziin aza akuigi syidkeke, kolkoo-
ziin kødøløønii bodolgiin neriigi
gutaaka, kolkoozdo øløskølən,
jadaral uçaruulka, olon niitiigi
zøbløltø zasagta kanamzagyi ba
itegelgyi bolgoko, tiigeze jireed:
„Tanai kamtaralgaas juuç garka
ygei, taragtii" geze keleke bo-
dolgotoi baigaa juuma.

Socialiizmiin ilaltataigaar beki-
zeze baika yjede amjaa tabiza bai
san daisan angiiin kelterkeinyydiin
esergyyceke jabadal bol zailaşa-
gyi. Angiiin temeceliigi untargaa-
ka tukai eldeb ygenyyd bol—jø-
rønkiidøø oportuniis jariaan bujuu
namiin bileediigi dab deere kar-
maandaa abça jabasan daisanuud
ba zyyligyydiin zygees tabigdasan
ugtaa mananii kaalta møn geeçe.
Kolkooznuudiigi emkidkel ba aza
akuin tataar bekizyylke bolood
kolkoozniguudiigi çanga çadaltan
bolgoko jabadal bol nen tyryyn
kolkooziin brigaadiigi bekizyylke,
azaliin sakilga zuramiigi ørgøkø,
mal azaliin çanariin tøløø temece-
ke temeceliigi ørgødkøkø zamaar
jabuulagdaka josotoi. Brigaadiin
bekizelte, tyynii deede zergiin by-
teece bol namiin ba zøbløliin by-
ke kødølmøri kolkooziin brigaada-
da ba zøbøør byridkel jabuulga
bolood niitiin zøøriiigi narin sai-
naar sakika jabadalda jikeken an-
karalaa tabiza ker zerge tyrgen
şinedken jabuulsanaas bolko bai-
na.

Enyyn deerees bidenii tabisan
zorilgo bol kolkooziin çukala çu-
kala kødølmøriigi tuskai mergezel
tei ba şalgaısan, kolkooziin bai
guulaltada namiin şugamiigi çan-
gaar jabuulza çadaka, tus kolkoo-
ziin azal yiledberi, ekonoomika ba
byke jabuulganuudiigi medeke zo-
noor oroiluulka, iime zorilgo tabi-
san bainabdi, tiigee ygei bol to-
dorkoi ba bolşoviigiin josoor uda-
ridaza çadagdakagyi baina. Iime
josoor baibal kolkooznuudta ulas
teriin kimgadal tabigdaka ba em-
kidkeliin aza akuin kødølmøri by-
rideni bodoto tusalamza yzyyleg
deke geke juu, kolkooziin baiguu
laltada olon berkeşeelnyyd garka-
daa, kolkoozoos tasarkai jabadal,
todorkoi køtølbøri emkilze çadaka
gyi, „øøreø byteke" jabadalda nai
daka uçar iimenyyd deerees gar
ka baina, „øøreø byteke jabadalda
naidaka uçar bol odoo yjede by-
ke keregiigi gutaaka bolno... ker
bee bidener ede kolkooznuudiigi
udaridaagyi baibal, tedeniigi zøb
løltø zasagta esergyy etegeedyyd
udaridaza baisan bolno şuu" (Staa
lin).

BK(b) N-iin TK iin sekretaar nøk. Staalinda.

(BMASSR iin TGK-iin oin seesiin bajariin
kuralaas ilgesen teligraam).

Kyndete nøk. Staalin.

Buriaad—Mongol ulasiin byke
kolkooçon ~~ba~~ azalçan aradiin zy-
gees Bur. TGK—iin oin seessiin
BMASSR—iin arban ziliin bajariin
kuralaas byke delekein prolitari-
aad ba darlagdasan kolooni ara-
diin udaridagça bagşa çamada ba-
jariin amarçalalga kyrgene.

10 ziliin øngørçø bykii, gadaa-
diin ba dotoodiin kubiskaliigi ese-
rgyycegçedtei eris temecen, SSSR-
iin proletariaadaas amzasan baa-
tarlig ilaltiin yndeseer, daralagdan
mølzøgdøzø bykii azalçan aradiin
erke çøløø tukai byke delekei dee-
re udka çanartai tunkaglalta biçe-
giigi bejelyylen delgeryylze, nøkør
Leenin ba çinii ger taailgatai Og-
tiaabriiin kubiskaliin aguu jike
barimta dokymeentaar, komuniis
køtølbøri dooro, Buriaad Mongo-
liin azalçan arad bol øøsødiingøø
yndesenii øøriin ilgabariigi olzoi.

Yje nasaaraa darlagdaza jabssan
manai Buriaad Mongol ulas bol-
bol, ankan tyryynee Buriaad Mon-
goliin Avtonoomito socialiis so-
veed Respyybliikiigi olzo abasan
baina. Tyynees koişo Buriaad ulas
bol koloniiin darlaltaas ba cere
giin—fiood aliin darlaltaas eces-
len cøløølegdøzø, Rossiin øørøø
barigça Rossiin aradiin karaaliin
tyrmiin zigşyyritei bydyylig maja-
giin darlaltaas eceslen multarsan
baina.

Kaanta zasagiin kaşalta daralal-
tada nerbegden ykel zobolon ba
erdem sojoliin bolon ediin zasa-
giin talaar koroto tyykiin kubi
zajaagi, komuniis namiin køtøbøri
dooroo zagsan SSSR iin proletari-
aadiin debzelteer kødølmøriçøn ba
kolkoozçon aradiin baatarlig ky-
çeer busalta nicalta ygei eceslen
usadkasan baina.

Ene 10 zil dotoroo Buriaad Mo-
ngol ulas bol socialiis baiguulal-
tiin talaar aguu jike amzalta ilal-
tanuudiigi tuilaza çadasan baina
gebel: Byke ygeitei dunda çadal-
tan aradiin 66% kolkooz azaltai
bolson, 5 mal azaliin sovkooz em
kidkegdebe, 29 MTS ba MSS, so-
cialiizmiin gulamta bolko jikeken
indyystriiin oronuud baiguulagda
san ba baiguulagdaza baina, yn-
desen sojoliin baiguulaltiin talaar
aguu jike ilaltiigi dabasan baina.

Uul ilaltanuud bol, imperaliiz-
miin daralalta kaşaltada nerbegde
ze bykii doronodokinii koloonido
socialiizmiin bata tulga baiguulka
kolbooto ulasiin yndesetenii res-
respyyblikyydiin tyryyçiin zerge-
de kyrelcezei,

Oin bajariin seessi bol, manai
respyyblikiin tuiliin jike ilalta-
diin aguu jike udka çanartai bai-
sani bol, çinii bejees onco çukala
oroldolgo gargan udaridasaniigi
temdeglene.

Çinii beje bol Maarks Eenglis,
Leeninii yndesenii bodolgo tukai
surgaaliigi ulam gynzegeigeer şu-
dalka tukai bidenerees yndesenii
asuudaliigi socialiis josoor şiidke-
ke jabadalda gaikamşag zişee yzyy
lsen baina. Ene bolbol, olon ula-
siin komuniiz niin olzo bolson bai
na. Çinii beje bol azalçan Buriaad
-Mongoliin yndesetenii øørøø ilga
barilaka jabadaliigi ceke udaridan
køtøløzø ba møn çinii bejees ke-
leze øgøsø manai respyyblikiigi
baiguulka tukai tyykete teligraam
bol bidenii kødølmøriçøn ba kol-
koozçonii zørkøndø socialiizmiin
tøløø temeceke Leeninii keregiin
tøløø temeceke mete kadajalagda
za baina.

Byke kolbooto soveed respyyb-
lik dotoroo angi ygei socialiis bøl
gømiigi baiguulka şine yjede orood
baikadaa manai Buriaadiin kødøl-
møriçøn ba kolkoozçonoos çinii
bejede naidakani bol çi tyryytei
BK(b) Namiin køtølbøri doroo zag
san angiiin daisad ba tedenii jan
za byriiin aagintanuudtai eris tes
temecen Leeninii yndesenii bodol
giigi kelberişe ygeigeer jabuulza
socialiizma baiguulka bideneriin
urida baigaa zorilgonuudiigi bolşo
vlig josoor gyicedkeze çadakab-
di.

Aguu jike Leeninii nam ba tyy-
nii udaridagça nøk. Staalin man-
dag!

Delekein proletaariiin kubiskal
ba tyynii ştaab—kominteerne man
datugai!

Byke delekein araduudiin socia
liis aka dyygiin dyre bolko —
SSSR mandatugai!

Buriaadta 100-traagtar, 20 avtomobiil øgtønø.

Kolbootiin AKZ iin togtool:

1. SSSR—iin GTK—iigi ujalgal-
kani 3—dugaar kvaartal dotor Bu-
riaad—Mongol ASSR—te zuun
traagtar açan jabuulka, kojordu-
gaar kvaartaalda abasan traagta-
raas gadna 66—traagtar økø. Gur-
ban MTS emkidkeze kereglegdeke
keregseleer kangaka.

2. Uson zamiigi taban konogiin
turşa dotor BMASSR—iin AKZ—
iin medelde, SSSR—iin AKZ—iin
rezeerve medeliin 10—kyngen ba
10—zen teeke avtomoviiliigi Goo-
rkovskiin zavoodaas açan jabuulkii-
gi ba møn 100—duguigi ilgekiigi
ujalgalka.

AKZ—iin tyryylegçiin orlogç.
Kyibişev

Taʙin kojor mingan tologoi tɵliigi sainaar tezeeke.

(Tyrgen pooştoor, manai tuskai biçegçees).

Agiin aimag dotoroo aduu maliin oroonii kampaaniiin tɵsɵb bol ijyyni 25 nii medeegeer gyydiin talaar 47%, ynieed 36%, gakai 42%, temeediin talaar 45% gyicedkeggebe. Koninii oroonii kampaani bol ijyyli negenees ekilke tula mɵnɵɵ tyynii beledkeliin kɵdɵlmɵri jabuulagdaza baina. Gyydiin ba gakain oroon bol ton sulaar jabuulagdasan bɵgɵɵd gazar tariaalangiin arkomaadiin togtoosoni cag bolzoriini yni ɵngɵrɵɵd baina.

Maliin tɵl abka kampaaniiin tɵsɵb ijyyni 25—nii medeegeer 108% proceenta gyicedkegdebe. Ene aimag dotoroo kamta 52000 tɵl abtasan, nirai maliin korolţo bol ɵngɵrɵgçɵ zilde 20% baisan aadla mɵnɵɵ zilde 5%, ene bol ton jikeken amzalta bolno geze temdegleke keregtei.

Geke zuura, zarim kolkooznuud dotoroo maliin tɵlɵ sainaar abka ba nirai malaa sainaar karaka jabadal ton zigşyyritei muu baina. Zişeelbei: „Bolşoviig"gezekɵdɵɵaza liin arteel bol nirai maliin koroltoni 13%, „Yrezel" geze kolkooz—40% Olonki kolkooznuud dotoroo mal azaliin too byridkeliin kereg ton muu. Kamagiin tyryynde zunii cag ta mal kaaka kaşaa korioo ba bilçeriin carai dalnuud bolon ilangajaa nirai maliin baika bairanuud barigdaa ɵdii, zarim kolkooznuud dotoroo („Mɵnkɵ azal" ba bişe) tugal kurigadiini oroi ygei muu kaşaa doţoroo baina, sɵnidɵɵ malaa sakika karaka jabadal ugta ygei, enyyn deerees maliini çonodo barigdaka, kulagaida abtaka ba aadar boroon bolon mɵndɵrtɵ nerbegdeze ɵkɵkɵ jabadalda baga bişe tusalna. Aadar boroon ba mɵndɵrɵɵs nege kolkooz dotoroo 70 tolgoi konid ykeke metiin uçar yzegdene.

Maliin prostoi janziin bairanuudiigi barika aimagiin tɵsɵbiin josoor 717 bairanuud baiguulagdaka josoroi baisan tyynii barilgiin modonii keregcel 73 kubi beledkegdesen. Ijyyni 25 nii ɵdɵr aimagiin gazariin tasagaas ɵgtɵsɵn medeegeer mɵnɵɵ ekileed baisan ba duusagdaa ɵdii barilgani oroidoo 4, aimag dotoroo gyicedkegdesen barilganuud arai geze 4 bolno. Ene bol tus aimagiin dotoroo maliin barilgiigi cɵm tasalduulkiin ajuul jiryylze baina.

Barilgiin tasagiigi erkilegçe Sopkoojiv bol juuç kiike byteekee ugta medene ygei ukaanaa ţɵɵriɵɵg suuza baina. Enyyn deerees baicaabal caaşadaa Agiin aimagiin nam zɵblɵliin emkinyyd ba bykii kolkoozçon olon niitiin ɵmɵnɵ tabigdaad baisan zorilgo bol odoo tɵrɵɵd baisan 52000 tolgoi tɵliigi sainaar tezeeke karkiin tɵlɵɵ temeceke, aimag dotoroo aduu maliin too tolgoigi oloşoruulan ɵskɵkɵ tukai gol çukala ankaral kiçeelee tabika, mal azalta kolkooznuudiigi angiiin karşa niudargan, lama, nojodoos darui cagaa şuud ceberleke ba mal azaliin keregiigi sainaar kɵtɵlbɵrilkɵ geke mete ton çukala baina.

Agiin a i m a g i i n gazariin tasag bol, Bur respyyblikiin gazar tariaalangiin arkomaadiin zygees gargagdasan, mal azalda kɵdɵlmɵrilzɵ baisan kɵdɵlmɵriçɵd ba ilangajaa aimagiin zooteeknikyydiigi bişe kɵdɵlmɵridɵ kamandiroovkodo jabuulka ygei gesen prikaaziigi gyicedkee ygei baina. Zişeelbel AMS—iin daagçiigi sain ɵdɵrlɵlgiigi ɵngɵrgɵkɵ kɵdɵlmɵridɵ kabaaduulsan. Aimagiin maliin negedel ynikenii bodoto deeree baika ygei, koniigi erkilegçe nege kyn baisan aad, Aduun—Çuluunii nyydeliin kɵdɵlmɵridɵ kabaadasan, zooţeeknik Zyybriv, gegçe zugadaza arilsan.

Gol mal azaltai Agiin aimagiin baidal deere jabuulagdaza baigaa maliin oroonii kampaaniiin tɵlɵb dunda aimagiin maliin negedel baika ygeini tuiliin zigşyyritei, caaşaa teceze baika arga ygei.

Aikom ba AGK bol, mal azalda kɵdɵlmɵrilɵgçɵdiin kyçiigi zɵbɵɵr emkidkeke ba saitar şalgaza, kɵdɵlmɵriigi bodoto deereni bejelyylke josotoi. Malazaliin kɵdɵlmɵridɵ baisan atalaa bişe kɵdɵlmɵridɵ jabagçadiigi darui busaaza tuskaita kɵdɵlmɵridɵni oruulka ton çukala.

Bimbiin Radioon

„Ogtiaabriiin açaar tariaa taridag boloobdi"

Selengiin aimagiin Tamçiin somonii „Ulaan Mɵrtei" geze kolkooziin gazar tariaalangiin brigadiir nɵkɵr Gombozabiin Cedendambatai jaridasanaas temdeglebel:

„Ulaan Mɵrtɵi" arteeliin kolkoozçon bolbol, ankanda gazaţariaalangiin azaltai tanil bişer imagta maliin azaltai zon baigaad, 1931 ondo 40 tukai ɵrɵkɵtɵ ail kamtarça „Ulaan Mɵrtɵi" geze kɵdɵɵ azaliin arteel emkidken, tere zildee tariaa tatika gedegiigi ekilsen bainabdi.

Mɵnɵ 1933 ondo kamta 60 ga. eldeb tɵrɵliin tariaa tarisan bainabdi. 1932 onii tarilgiin kampaaniigi erçemtei jabuulza, şine talka gartal ideke tariaatai bolood baikadaa, imagta „Ogtiaabriiin kubiskaliin aça gabijaagaar ɵɵsɵdiingɵɵ aza akuigi debzyylen be kizyylze jabanabdi" geze sananab gebe.

Caaşaa nɵk. Gombozabiinaas jarisani:

— Bi ankanda ygeitei çadaliiin kynsembi, kolkoozdo orosonoosoo koişo jamarç azalaas saataa ygeib, 1932 onii ekinees udaarnig bolzo 3 udaa şagnalta abaab.

— Mɵnɵɵ ene Buriaad-Mongoliin Respyyblikiin 10 ziliin oin sain ɵdɵrtɵ respyyblikiin tɵbtɵ jireed baikadaa, kotiin gudamziin gojo saikan çimegyydiigi karakadaa ogtiaabriiin kubiskaliin aça tusa ba BK(b) Namiin ugaa jike ilalta mɵn baina geze medekeer baina.

„Dundaçadaltan boloobdi"

Korliin aimagiin Deede Kyrbiiin somonii „Koliinin" arteeliin byke udaarniguudiin zygees BMASSR-iin 10 ziliin oin sain ɵdɵrtɵ uriaalaar jiresen ailçan nɵkɵr Balzanima Badmiin gegçetei jarildasanii temdegiigi dooro tobçolon biçebel:

Badmiinaas kelekeni:

— Bi bol tiime olon juuma mɵdekeç ygei, erdem nom ton baga mededeg kynbi tiime deerees byke kolkooziingoo baidaliigi keleze çadaka ygei, imagta ɵɵriin gɵɵlɵ tukai kelekem:

— Bi 53 nasataib, ankan egeel ygeitei kyn baigaasamba, kolkoozdo orosoor gurban zil boloob, negeç azalaas gɵɵgdeze yzee ygeib, gɵɵgdeke ygeiç geze sanadagab,

Kolkoozdoo udaarnig bolsoor 22 zil boloob, arteeliingaa pravleeninaas 3 dakin şan abaab

Mɵnɵɵ iigeed baikadaa manai kolkoozniguud ba bi ynekeeree dunda çadaltai bolson bainab. Ene bol imagta nam ba zasagiin gazariin zygees Leeninii namiin zinkeni şugamiigi zɵbɵɵr jabuulsanii yre mɵn geze sananab.

Geze keleed dyyrgebe.

N. C-giin

Kolbooto ulasiin gazar tariaalangiin aradiin komisariaad bol Buriaadta 2şine MTS baiguulana.

Buriaad Mongol respyyʙlikiin TGK to

Buriaad—Mongol respyyblikiin 10—ziliin oido daçaramduulan, 1933 onii tɵsɵbtɵ nemelte kemzee abkiigi medeecenem: kojor şine tariaanii MTS—diigi emkidkeze, odoo zilde 60—traagtariigi kɵdɵlgɵkɵ, kojor MSS—emkidkeze 6—6—to traagtariigi kɵdɵlgɵkɵ. Mal azaltai nyydel ba kakad nyydel aimaguudta nemelte zeeliigi 375—mingan tɵkɵrig ɵkɵ. Kojordugaar kvaartal dotor, spicialiistanuudiigi bairaar kangaka barilgada 60 mingan ţɵkɵrig somoloko. Mal azaliigi debzyylke jabadalda kemzee abkiin zɵbçɵkiin tula spicialiistiin brigaada oçono.

Kolbootiin GTK. Jaakovliv.

Buriaadiin şeef Mossoveediin ʙeleg

Moskvaa kotiin soveediin preziidiymiin ijyyni 29 nii togtooloos

Buriaad — Mongol respyyblikiin arban ziliin oi gyicesentei kolbogduulan 1933 onii ekin deere BMSSR tei şeefiin karilcaa baiguulsan Mossoveediin togtookoni:

1) Deede—Yde koto deere Sojol ba Erdemiin Ordon baiguulka keregteni BMSSR te tusalka enyynii uçaraa Mossoveed bol ɵɵriingɵɵ biydzeedees nege milijoon tɵkɵrig somoloko baigaad ţeryynii 200 mingan tɵkɵrigiini 1933 ondo, 400 mingan tɵkɵrigiini 1934 -35 onuudta ɵgtɵnɵ.

2) Tus barilga baiguulaltiin bejelyylelte ba projeegtligi Buriaad—Mongoliin emkinyydiin udaridalga dooro yildelcekiin tula Mossoveedto kɵdɵlmɵrilɵzɵ baisan barilgiin mergezeltenees byridken barilgiin kontooro baiguulka.

3) Kotiin elyyriigi sakika jaamanii erkilegçe Jifiimov gegçede arban konogiin bolzor dotor emnelgiin egspediiciigi 3 doogtoruud nege laboraantanuudaas emkidken nutag deere tybirkylioostoi temeceke keregte tusalkiin uçaraa jabuulkiigi daalgaka.

4. Ger bairiin keregiin talaar Mossoveediin tyryylegçiigi orlogço Zeliaakovski gegçede sara kagasiin bolzor dotor standaartiin kelberitei 8 kvartiiratai baira olozo Buriaad Mongoloos erdem sojoliin komandiroovkoor jirsen ulduudiigi oruulkaar bolgoko.

5. 12—12 suuritai gurban avtobyysyydiigi oncolozo nege sariin bolzor dotor Buriaad—Mongol ulasta jabuulkiigi Moskvaagiin avtotraasnportiin erkilegçe nɵk. Fediyşkinde daalgaka.

6. Buriaad—Mongoliin 2 dugaar taban ziliin tɵsɵb ba aradiin azakuin 1934 onii tɵsɵb zokiooko keregte kabaadalcan tusalalcakiigi Meelberge ba Gorbynooto daalgaka.

2 milijoon kakas tɵkɵrig SSSR iin AKZ beleglebe.

Moskvaa, 13 (T). Moskvaa kotiin Bur.—Mon. tɵlɵɵlɵgçiin oiro baisan Roostiiv kɵdɵlmɵriçɵndɵ medeeceseni: BMASSR iin arban ziliin oi gyicesenţei kolbogduulan SSSR iin AKZ bolbol yylterte mal kudaldan abka, usakagalgiin oron baiguulkiin kɵdɵlmɵriiin beledkelde gargaşalka milioraaciin yile jabuulka elyyriigi sakilga saizaruulka keregte 2 milijoon tɵkɵrig rezeerviin foondoos somolozo ɵkɵ geze togtoobo. Enyynees gadana Deede Yde koto deere socialiis sojol ba Erdemiin Ordoniigi baiguulka keregte 500 min. tɵkɵrig somolbo. Buriaad orondo kebleliin (roţaaciin maşiina dyyren keregceltei-ste... ɵr ɵkɵ, leeni...

Nɵk. Jirbaanov ulaan tugiin oordinoor şagnagdaba.

Buriaad-Mongoliin ASSR iigi baiguulka keregte bejeeree idebkilen kabaadaza jabasan ba ɵngɵrɵgçɵ arban zil dotor Buriaad oronii namiin, zɵblɵliin baiguulaltiigi ceke udaridaza jabasan nɵkɵr, kuuçanii kɵdɵlmɵriçɵn bolko Mikei Nikolaajeviç Jirbaanov SSSR iin TGK iin priziidiymiin zygees ulaan tugiin oordinoor şagnagdaba.

Respyyblikiin 10 ziliin oido zoriuulsan ijyyli 9 nii bajariin kural deere SSSR iin GTK iin preziidiymiin geşyyn bɵgɵɵd Byke Orosiin TGK iin sekretaar nɵk. Kiseliov bolbol SSSR iin zasagiin zygees nɵk. Jirbaanovta oordiniigi bariuulba.

Deresteinkid BMASSR iin 10 ziliin oido jikeken ilalta…

Derestein somonii ʙyke kolkoozçon ʙa jaduu dunda ç…

R A A P O R T A

BK(b) Namiin Burmozkomdo, BMASSR-iin TGK ba AKZ-de bolon „B-M Ynenii" …

Taanariin çadabaritai mergen bol şoviig josonii udaridalgaar, niudargaçuud, lamanar ba nojodiin bolon tedenii agintanariin koroto jabadalţai eris çanga, Leeninii namiin zinkeni şugamaar temeceze bide Selengiin aimagiin, Derestein somonii kolkoozçon ba ɵmçiin azaltan bol, BMASSR-iin 10 ziliin oito ɵdɵr kyrter gaikamşag jike amzalta—kolkooz baiguulka ba tyyniigi aza akuin ba emkidkeliin talaar oloson, mɵn nyydel ba kagas nyydel baidaltai azalçaniigi tɵbkinɵsɵn baidaltai bolgoko, socialiis mal azaliigi saizaruulka, tarilgiin talmaigi toogiin ba çanariin talaar saizaruulan kɵgzyylke bolon sojol bolbosoroliin baiguulalţada jikeken amzalta tuilasan gebel:

a) Manai somon bol kamta 797 koto ailuud ba 2774 kaluun amin eregtei ba emegtei kyntei baina. Enyyn doţoroo 1448 eregteiçyyd, 1326 emegteiçyyd ba edegeeriin 26 kɵlɵsɵnçɵn, 400 ygeiteiçyyd ba 260 dunda çadalţai ailuud baika juma.

Kolkoozto elsyylegdesen ailiin too bol 63 kubi juu 507 ail elsyylegdesen, kogşol zɵɵriiin talaar-21 kɵlɵsɵnçɵn, 298 ygeiteiçyyd ba 188 dunda çadaltan baina.

b) 1928 onii sunguulida kamta sungaka erketei eregtei ba emegteiner 38% kandasan enyynees 20 kubini emegteiner kandasan baika

1933 ondo erkilegdesen zɵblɵliigi gyicedken sungaka kampaanida kamta 65 kubi kandasan ba enyynees 46% emegteiner baina.

Ene 1933 ondo bolson zɵblɵliigi gyicedken sungaka kampaaniiin yjede bolşoviig şyymzeliigi kolkoozçon—udaarniguudaas delgerengyi erkilsenii açaar uridiin sostaav bolko zɵblɵliin geşyydiin dundaas 2 geşyydiigi ceberleze kajasan, edeneriin negeni zɵblɵltɵ zasagţa esergyy bodolgodo idebkitei kandasan ba nɵgɵɵdɵkini uridiin lama ba uridiin gyremçe baisan ba zɵblɵliin kuraliin ba suudaliin kamag bykil şiidkeberinyydiigi tere darui tus somonii gortig dotorki Zediin dacangiin lamanarta oçozo iledkedeg baisan, ynekeeree Zediin dacangiin lamanariin itegemzete baisaniigi ceberlesen jabadal bol gancakan kolkoozçon-udaarniguudiin angiiin seremziigi deere barisaniigi gerçelne şuu.

Edegeer lamanar bol dacangiin bykii lamanariin idebkitei aagintanuud bolon manai somonii zarim negen kolkooznuudta şurgan orozo, ene kabariin tarilgiin yjede ba socialiis mal azaliigi debzyylke jabadalda aikabtar koroto yyskel kiize baisaniigi mɵn proletaari angiiin ba azalçan aradiin deede bagşa nɵk. Staalinii janvaariiin negedesen BK(b) namiin TK ba TKK pleenym ba ankadugaar kolkoozçon-udaarniguudiin kural deere kelesen zaabariiin josoor şurgasan angiiin daisadiigi kolkoozoos dyyren çeberlesenii syyleer tarilgiin tɵlɵɵ temeceliin kurdabçalaliin ja baca ba çanarta ile bodo amzalta bolson azai.

Şine gyicedken sungagdasan zɵblɵliin dergede 3 seegce baiguulagdasan—sanitaariin, mal azaliin ba sojol bolbosoroliin. Edegeer seegcenyyd bol jamar kɵdɵlmɵriigi erkilsɵni tobçoor temdeglebel: maliin azal saizaruulka negen sara dotoroo kolkooz byriiin dergede ɵbɵçɵn maliigi ugaaka, oronuudiigi emkidkesen, maliiu dizinfeegce kiisen, 5 ɵkɵsɵn maliigi bulaka nyke tusagaar kaşaanuudiigi g. m. keregyydiigi jabuulsan baina. Mal azaliigi daabarılagça brigadiirnuud ba kolkooziin idebkiten bolon nigtalan bodogçod cag yrgelze zɵblɵɵ kuraldaa kiize nam ba zasagiin çukala togtool ba zaabarinuudiigi oilguulza ɵgɵdɵg baina.

Somonii zɵblɵliin ɵrgɵn pleenym bol ene 1933 onii ekin kagasta 23 dakin bolzo kolkooziin aza akuin baidaliigi saizaruulka tukai kamta 69 asuudaliigi kelcen baina. Zɵblɵliin pleenym bol imagta nyydeliin çanartai kolkooz byriiin dergede cuglarça tendeki kolkoozçon idebkiteniigi ɵrgɵɵr elsyylen zɵblɵdɵg baina.

ç) Manai somon doţoroo kamta 8 kolkooznuud baika. Edegeer kolkooznuud bol zil jireke byri aza akuin talaar kɵgzɵn debzeze baina gebel: 1931 ondo kolkooznuud bol aza yiledberiiin ba finaansiin tɵsɵbiigi 65% gyicedkesen, 1932 onii niuurta yiledberiiin tɵsɵbiigi 99,6 kubi gyicedkesen baika.

1931 onii olzoboriigi 1932 ondo abça zişeelbel baraa - tavaariin 35 kubi kɵgzɵsɵn baina.

1931 ondo kolkoozçonii negen azalta ɵdɵrɵɵ 800 graam talka ba 0,70 mɵngɵ kyrtesen ba 1932 ondo talkaar 4 kilograam ba 1 tɵk. 50 mɵn. kyrtesen.

28 mal azaliin yrgelziin brigaada emkidkegdesen, 12 gazar tariaalan erkilegçe brigaad emkidkegdesen baika.

Kolkooziin dunda azal emkidkeliin ba too byridkeliin kɵdɵlmɵri zɵbɵɵr tabigdasan enyyn tukai cag yrgelze kolkoozçon ba brigadiirnuudaar zaabariiin tɵlɵɵ somonii emkinyyd erkileze baidag.

Somonii bykii kolkooznuudta niitiin şalgaltiin josoor bykii sçitovooduud, mal azaliigi erkilegçener, kalodovçiig g. m. şalgagdan yzegdesenii syyleer 17 kyn kolkoozto karşa daisan bolko niudargaçuud, lamanar, kulgaiçan, zalikainar g. m. zɵblɵltɵ ulas ba kolkoozçondo karşa eţegeed todorgogdozo kolkoozoos ceberlegdekees gadana proletaariin syydte ɵgtɵsɵn.

1933 onii janvaariiin 1-ees koişo kamta 66 kyn kolkoozoos ceberlegdesen, enyyniigi 15 lamanar, 16-ioodornuud, kulgaiçad ba zyyligyyd, 12-koroto baisan baina.

Koroto syidkel ki… liin - Oçon" ba „Sta… zete kolkooznuudiin… nuud taraagdaza zen… bol deede syydeer … baina.

Somonii kolkoozn… kamta 138 udaarnigi… nii 56 kyn ekener … baika.

Nam zasagiin ba çuk… diigi gebel bykii ulasi… kizaariin ba respyyb… çon-udaarniguudiin … çeg ba nɵk. Staali… ygiigi 3-4 dakin b… kolkoozçonii ba ɵmç… kuraluud deere sait… aşaar ene deere du… duunuudiigi ilergen… barilagdasan baibaç… tuu keregyyd olon … Enyyniigi bolşoviig … kiin tula temeceke b…

b) Mal azaliin baidal

Seegterlin nerenyyd	kezee?	Yker	Koni jamaad	A…
Kolkoosiin seegter . .	1 I-1932	1839	5377	1…
—„—	1 I- 33	2195	5060	1…
—„—	1 VII-33	2298	6416	1…
% nemelte		24%	20%	
% korolto				
Ɵmçiin azalţan . . .	1 I-1933	357	275	
	1 VII-33	407	279	

1933 onii maliin tɵl abalga ba… kampaaninuudiin jabaca

Maliin tɵrɵl	tɵrɵkɵ maluud	tɵl	tɵliin korolto	mende abtasan tɵl.	koroson tɵliin %	A z a…
Ynieed	919	858	61	790	7,2	Maliin…
Koni jamaad .	2654	2586	229	2357	8,8	reegyi.
Gyyd	428	171	9	162	6,4	dii %%…
Kamta . .	4001	3615	299	3309		gi mɵn… ygei ba…

Oroonii kampaaniiin jabac…

Maliin tɵrɵl	Karaata too (tɵl)	oroon do orsoni (tolgoigoor)	gyicedkeseni %	A z…
Eberţe mal . . .	1044	1006	96	Kolkoo… bol kojo… doo 10… baina.
Koni bajamaad .	561	461	80	
Gyyn	439	382	89	

1932- 33 onii niuurta kamta 12 tipovoi maliin baira kamta 1200 kolgoi mal bagtakaar kaiguulagdasan, mɵn 4 dulaan koto-660 tol. bagtaka, 4 tipovoi koninii koto 3700 tol. bagtaka, 8 egel koninii baira-4500 tol. bagtaka, 4 aduunii baira—130 tol. bagtaka, 60 tugaliin koto barigdasan baina.

RSFSR-iin AKZ-iin togtooliin yndeseer 20% maliin tɵliigi udaarniguudta şagnal ɵkɵ tukai 154 tolgoi ɵgtɵsɵn baina. „Kolkoozçon byken ɵmçiin medeliin maluudtai baina.

Ɵbɵsɵ siilos kuriaaka kampaani tukai somonii 8 kolkooznuudţa ba ɵmçiin azaltanda tɵsɵb zokioogdozo kyrgegdesen, yiledberiiin tɵsɵb kiigdesen, bykli maşiina zebsegiigi brigaad byride tyşaagdaza ɵgtɵsɵn, yrgelziin brigaad emkidkegdesen ba yiledberiiin tasaguudiigi zaabarilagdan tuşaagdasan baina.

Gazariin refoormiin tukai byridkel.

Urida daralagdaza baisan nyydel ba kagas nyydel maliin azaltai butarkai ziʐeg ɵmçiin azaltan bol, mɵnɵɵ yjede 8 kolkoozuud suuriiin baidalda orozo baisan ba kamţa maliin dulaan baira 12 keseg—1200 tolgoi maliin baika, koninii baira 4—3700 koninii baika, morinii baira 4, kynii baika ger 172, ambaar 50 ba maşiin sarai 6 baiguulagdasan baina.

Yndesen sojoliin baiguulalta tukai.

1928 ondo somon dotoroo yseg biçeg medeke ygei kyn 1005, enyynees 1933 on kyrter 902 kyniigi yseg biçegte surgasan bujuu 90% biçeg medeke bolson baina. Şine latiin ysegeer biçeg medeke bologçod 86%.

1928 ondo 1 kompleegtotoi bagaçuudiin surguuli 1, kamta 35 suragçadtai baisan ba mɵnɵɵ 1933 ondo 3 kompleegtotoi surguuli 1, 2 kompleegtotoi, 1 kompleetoto surguuli 1 ba ede surguulinuudta surça bykii surag… 240 kyn.

33 ongo 13 kotonii kɵdɵlmɵrilzɵ baisan, dergede 2 sojozl… baiguulagdaba, mɵ… baişan 1 kɵdɵlmɵril…

Arad niitiin eryylii… ka talaar abça yzebe… 1 emnelgiin ambulato… daba, tus ambulatoo… dee ɵdii baina. 8 … baani ba bɵɵsɵnii al… san ba 3 kolkoozuud… jaasli baiguulagdaba…

Eldeb ulas tɵriin … gyicedkeze baisao tu… kiçebel:

1. Kabariin tarilgiin … 114 kubi gyicedkebe.
2. 1932 onii IV k… 1933 onii I—II kvar… beledkeliin tɵsɵbiigi… kebe. III kvartaaliin … kubi gyicedkebe.
3. I ba II kvartaalli… keliin tɵsɵbiigi 111,6 … kezei.
4. Nooso beledkeli… kɵbiigi 97—kubi gyic…
5. Mɵngɵn sangi… 116 kubi gyicedkebe.
6. Paar beledkeliin … kubi gyicedkebe.
7. Kojorduganr … neremzete urislamzil… 104 kubi gyicedkebe.

BMASSR-iin 10 zilii… ta 169 ga tarilgailyy… 500 maliin dulaan … dyyrgesen ba 700 tolg… dulaan baira barisan.

Byke kolkoozçon … azaltanii daalgabariaa… somonii zɵblɵliin tyry…

Redaagtor S. Ş…

Из-ва „Бурправда" …
Бурлит.о № 262